

Přednáška č. 1:
Úvod do problematiky - co je
politologie, předmět,
přístupy, současný stav
disciplíny

22.09. 2013

Terminologie

- Neujasněná **terminologie** (nejen) v češtině:
věda o politice - politologie – politická věda - politické vědy
- **Politologie** - „**polis**“ (obec či řecký městský stát) + „**logos**“ (rozum, slovo) ALE správně: „**politikos**“ (občanský, ústavní, veřejný) + „**logos**“ NEBO „**epistéme politiké**“ (znalost či věda o veřejných věcech – Aristotelés)
- Zahraničí: *political science, la science politique, Politikwissenschaft*

Vznik a rozvoj politologie

- Dlouhá tradice **politického myšlení** – kořeny sahající do antiky („stará disciplína“) – Platón, Aristotelés
- August Comte (1. polovina 19. století) – program **pozitivizace** společenských věd (*viz **pozitivismus***);
- Počátek rozvoje politické vědy ve smyslu moderních sociálních věd („mladá disciplína“) – **empiricko-analytický** směr bádání – poslední dvě století
- 1857: 1. katedra PV (Kolumbijská univerzita)
- Dodnes těžiště výzkumu v USA

Politologie a ostatní spol. vědy

- **Filosofie** – Platón: hledání předpokladů pro dobrý politický řád; Aristoteles: královská věda; Machiavelli, Hobbes, Rousseau, Hegel, Marx, Tocqueville, Weber
- **Sociologie** – politická sociologie, teorie elit, sociologie organizace, politická socializace, sociální hnutí
- **Právo** – souvislost s politickou filosofií, státovědou; Bodin– 1. použití pojmu politická věda (1576)
- **Ekonomie** – politická ekonomie; otázka prvotnosti ekonomiky/politiky, re-distribuce, vztah státu a trhu
- **Historie**
- **Psychologie** – politický marketing, politické chování
- Obecně je možné politologii chápat jako *interdisciplinární* vědu (tj. využívá i poznatků ostatních oborů)

Teoretické přístupy v politické vědě

- **Normativně-ontologický** (kořeny tohoto přístupu již v antice) – jde o nalezení správných objektivně existujících měřítek fungování politické obce/společenského řádu
- **Kriticko-dialektický/neo-marxistický** – mj. Frankfurtská škola (od poloviny 60-tých let 20. st. - nejde „jen“ o analýzu, ale především o kritiku současného stavu)
- **Empiricko-analytický** - analýza empiricky pozorovatelných fenoménů

Zásady vědeckého přístupu

- Politologie jako moderní sociální věda
- Podmínka objektivitu a hodnotové neutrality (*viz* tzv. pozitivistická tradice, nehodnotící princip v sociologii)
- Poskytne co nejrozsáhlejší a systematické poznání a vysvětlení politických jevů a událostí
- Důraz na odklon od normativnosti a spekulativnosti směrem k empiricko-analytický přístupům

Pojem politiky

- **Normativně-ontologický** – politické jednání orientované na hodnoty a účely
- **Realistický** – politické jednání je faktickým problémem identickým s fenoménem moci
- **Marxistický** – politické jednání jako odvozené od socio-ekonomických vztahů
- **Sociálně-vědní** – politické jednání jako pozorovatelný/měřitelný fenomén
- **Konfliktualistický** – politické jednání lze odvodit z rozlišení přítel/nepřítel

Hlavní disciplíny politologie I.

1. **Politická teorie, polit. filosofie** – dějiny polit. myšlení
2. **Politické instituce a systémy** – studium ústav, forem vlády, veřejné správy, ek. a sociálních fcí vlády, komparace polit. institucí a systémů
3. **Studium polit. stran, zájmových skupin a veřejného mínění** (označuje se někdy jako polit. sociologie)
4. Dnes již samostatný obor: **Mezinárodní vztahy** – studium mezinárodních organizací, mezinárodní politiky a mezinárodního práva

Hlavní disciplíny politologie II.

Alternativní dělení politologických sub-disciplín (zejména USA):

- **Srovnávací politika** (vč. areálových studií)
- **Mezinárodní vztahy**
- **Politická filosofie**
- **Veřejná správa**
- **Veřejné právo**

Politologie v mezinárodním kontextu

- The European Consortium for Political Research (ECPR) - www.ecprnet.eu/
- The American Political Science Association (APSA) - www.apsanet.org/
- International Political Science Association (IPSA) - www.ipsa.org/
- Central European Political Science Association (CEPSA) – www.cepsa.cz

Česká politologie

- Pracoviště: FF UK, FSV UK, FSS MU, FF UP, FF UHK, ...
- Asociace: Česká společnost pro politické vědy (<http://www.cspv.cz/>)
- Časopisy: Politologická revue, Mezinárodní vztahy, Mezinárodní politika, Politologický časopis, Středoevropské politické studie

Doporučená literatura

- Schmitt, Carl. 2007. *Pojem politična*. Praha: Oikoymenh.
- Berg-Schlosser, Dirk. Stammen, Theo. 2000. *Úvod do politické vědy*. Praha: ISE.
- Heywood, Andrew. 2004. *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia.
- Weber, Max. 1997. *Autorita, etika a společnost*. Praha: Mladá fronta.

**Přednáška č. 2:
Politická filosofie a teorie**

22.09. 2013

Struktura přednášky

- Úvod do politické filosofie
- Klasická politická filosofie
- Moderní politická filosofie
- Současné otázky

Tradice politické filosofie

- Cílem klasické politické filosofie – odhalit objektivní pravdu o podstatě lidského života celku společnosti, zabývá se otázkami dobrého života a spočívá na metafyzickém základě
- Cílem moderní politické filosofie – promýšlet zvládnání společenských konfliktů, spočívá na zpochybnění metafyzických základů etiky a politiky

Klasická politická filosofie

Platón (427–347 př. n. l.)

- žák Sokrata
- Hledání ideálního politického zřízení – vláda filosofů – obec jako realizace ideálu dobra
- Hierarchie ve společnosti je spravedlivá
- Hlavní třídy: vládcí, bojovníci, pracovníci
- Důležité ctnosti obce: moudrost, statečnost, rozumnost, spravedlnost

Klasická politická filosofie

Aristotelés (384–322 př. n. l.)

- „zoon politikon“ – „polis“
- Obec jako péče o dokonalý život – existuje kvůli němu
- Typologie zřízení – hledání příčin úpadku států
- 6 variant – 2 x 3 (dobré/špatné)
- Království/tyranis – Aristokracie/oligarchie – Politeia/demokracie
- Konflikt ve státu jako střet bohatých a chudých
- Nejlepší ústava – kombinace oligarchie a demokracie
- Tři ekonomické třídy – sociální podmínky stabilní obce – střední třída

Moderní politická filosofie

Thomas Hobbes (1588–1679)

- Zdůvodnění politické autority – zajištění bezpečí občanů a stability společnosti, ne usilování o dokonalost
- Lidská přirozenost, přirozený stav
- Teorie společenské smlouvy

John Locke (1632–1704)

- Přirozená práva jednotlivců – život, svoboda, majetek
- Legitimita vlády – dodržování těchto práv
- Vláda práva – omezená vláda založená na konsenzu ovládaných

Moderní politická filosofie

Jean-Jacques Rousseau (1588–1679)

- Zdroj teorie radikální demokracie
- Liberální svoboda vs. republikánská účast
- Přímá demokracie vs. reprezentativní vládnutí
- Deliberace vs. vláda většiny

Současné debaty: moderní liberalismus vs. libertarianismus

- Moderní liberalismus vs. libertarianismus (F. A. Hayek, J. Rawls, R. Nozick)

Rawls:

- (a) Každá osoba má rovné právo na plně adekvátní rozvrh rovných základních práv a svobod, který je slučitelný s obdobným rozvrhem svobod pro všechny.
- (b) Společenské a ekonomické nerovnosti musejí splňovat dvě podmínky. Za první, musejí být spojeny s úřady a pozicemi přístupnými všem za podmínek férové rovné příležitosti; a za druhé, musejí sloužit k co největšímu prospěchu nejméně zvýhodněným členům společnosti.

Nozick:

- „stát jako noční hlídač“

Současné debaty: komunitarismus vs. liberalismus

- Reakce na teorii spravedlnosti J. Rawlse : kritika předpokladů teorie spravedlnosti – lidé jako atomizovaná individua:
- Hodnoty a normy se vytváří v rámci debat ve veřejném prostoru
- Závislost jedince na komunitě/společenství
- Koncepty pozitivních práv (vs. přirozená práva) a sociálního kapitálu
- Úzké sepětí s republikanismem
- Ch. Taylor, M. Walzer

Současné debaty: komunitarismus vs. liberalismus

- **Deontologická (proceduralistická) etika vs. etika společného dobra (ctnosti)**
- Je důležitější právo nebo dobro?
- Formují etické účely jáství nebo jáství rozhoduje o účelech?
- Co je prvotní – jedinec nebo společnost?
- Perspektiva ontologická (atomisté vs. holisté) vs. perspektiva obhajoby (individuální práva a svoboda vs. společný život a dobro kolektivu)
- Souvislost s ekonomii: distributivní spravedlnost atd.

Současné debaty: republikanismus vs. liberalismus

- J. Schumpeter
- Alternativy mocenského uspořádání – T. Hobbes: boj všech proti všem vs. Leviathan X strukturovaná demokratická soutěž o moc založená na pobídkách
- Poddání se moci vs. její omezení vs. soutěž o ni
- Praktická definice: střídání politických stran u moci
- Minimalistické pojetí – instituce
- Problém reprezentativity voličů (vs. konsocianismus a problém menšin)

Současné debaty: oživení marxismu

- (neo-, post-)marxismus vs. liberalismus
- Slavoj Žižek, Jacques Rancière, Alain Badiou, Étienne Balibar, Jacques Rancière, Paul Virilio, Giorgio Agamben
- http://www.youtube.com/watch?v=pvboWjvB4i0&feature=watch_response_rev

Doporučená literatura

- ADORNO, Theodor W. HORKHEIMER, Max. 2002. *Dialectic of Enlightenment*. New York: Continuum.
- CABADA, Ladislav. KUBÁT, Michal. 2004. Úvod do studia politické vědy. Praha: Eurolex Bohemia.
- COHEN, Jean L. ARATO, Andrew. 1995. *Civil Society and Political Theory*. Cambridge: MIT Press.
- KYMLICKA, William. 2002. *Contemporary Political Philosophy. An Introduction. 2nd edition*. New York: Oxford University Press.
- MALPAS, Simon. WAKE, Paul (eds.) 2006. *The Routledge Companion to Critical Theory*. Abingdon: Routledge.
- SIM, Stuart. 2000. *Post-Marxism. An Intellectual History*. Routledge: New York.
- SWIFT, Adam. 2005. Politická filosofie. Praha: Portál.
- ŽIŽEK, Slavoj. 2008. *The Sublime Object of Ideology*. London: Verso.

**Přednáška č. 3:
Kolektivní političtí aktéři -
politické strany, zájmové
skupiny a sociální hnutí**

22.09. 2013

Struktura přednášky

- Politické strany
- Zájmové skupiny
- Sociální hnutí

... + srovnání

Politické strany: definice

- Dobrovolné, trvalé a otevřené útvary
- Jejich členové sdílejí a prosazují společné principy či zájmy
- Usilují o politickou moc (buď pro ni samotnou či s ohledem na obecné dobro)
- Této moci se snaží dosáhnout prostřednictvím voleb (na rozdíl od zájmových skupin či hnutí)

Politické strany: definice

Slovo politická strana odvozeno od slova „*pars*“, tj. část nebo díl.

Minimalistická definice **G. Sartoriho**:

"politická skupina, jež se účastní voleb, jež je schopna jejich prostřednictvím prosadit své kandidáty do veřejných úřadů"

Další kritéria (**La Palombara - Weiner, Chmaj - Sokol - Zmigrodski, Novák**):

- trvalost organizační struktury
- existence místních územních struktur a centrálního vedení
- ideologická orientace či prezentace určitého programu nebo základního politického cíle
- snaha získat společenskou podporu

Vývojové typy stran

- Klíčové procesy: růst významu parlamentu a rozšiřování volebního práva
- Elitní strana (do pol. 19. století)
- Masová strana (druhá pol. 19 století)
- Catch-all strana (od 60. let 20. století)
- Strana kartelu (od 80. let 20. století)

Vývojové typy stran

Catch-all-party (všelidová strana)

- **O. Kirchheimer** pro popis typu stran, který se po 2. světové válce v Evropě
- odráží také vnitřní proměnu původně masových stran.

Znaky:

- omezení ideologické náplně
- zvýšení úlohy stranického vedení
- snížení významu individuálního členství
- menší důraz na úzké dílčí zájmy
- zajištění přístupu k různorodým skupinovým zájmům

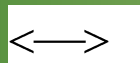
Strana kartelu

- **R. Katz** a **P. Mair** – vzájemné prolínání se polit. stran a státního aparátu na úkor dosahování specifických programových cílů

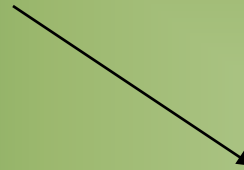
Schéma základního společenského štěpení

19. století:

Konzervativci
(aristokracie)

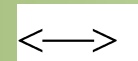

Liberálové
(buržoazie)

20. století:

Buržoazní strany
(vlastníci)

Socialistické strany
(proletariát,
pracující)

Historicko-konfliktní přístup k vysvětlení původu stran

- Nejznámější představitelé: americký politolog S. M. Lipset a norský politolog S. Rokkan.
- Dílo *Party Systems and Voter Alignments* (Stranické systémy a uskupení voličů), publikované roku 1967.
- Při analýze stranických systémů považují za rozhodující historicky podmíněné konfliktní linie (*cleavages*) – dodnes všeobecně uznávaná teorie
- Jde o produkty vztahů v sociální struktuře a kulturní sféře společnosti

4 základní štěpné linie (*cleavages*)

- 1) rozpor mezi centrem a periferií (centralisté vs. autonomisté), např. u nás strana Moravané
- 2) napětí mezi státem a církví, např. křesťanské strany
- 3) napětí mezi městem a venkovem (venkovské zájmy vs. průmyslové zájmy), např. agrární strany
- 4) třídní štěpení společnosti (vlastníci vs. pracující), př. hlavní západní ideologické strany

+ další současná štěpná linie:

- 5) materialismus vs. post-materialismus, např. Strana zelených

Funkce stran

- reprezentace - funkce může být ohrožena v momentě přechodu na stranu kartelu
- formování a doplňování politických elit
- formulování cílů – s nástupem „*catch-all*“ se funkce částečně vytrácí
- artikulace a agregace zájmů – strany představují mechanismus, skrze který společenské skupiny prosazují své zájmy
- politická socializace a mobilizace – strany působí jako katalyzátor společenských konfliktů, které současně integrují, budují loajalitu k dodržování pravidel
- organizace vlády

Zájmové skupiny

- Trvalá sdružení jednotlivců sdílejících nějaký zájem a jednajících společně s cílem ovlivnit veřejnou politiku
- Typy: profesní komory, politické strany, odbory a řemeslnicko-stavovské organizace, nestátní neziskové organizace

Ústava ČR, Hlava čtvrtá, Článek 27

(1) Každý má právo svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů.

(2) Odborové organizace vznikají nezávisle na státu. Omezovat počet odborových organizací je nepřípustné, stejně jako zvýhodňovat některé z nich v podniku nebo v odvětví.

(3) Činnost odborových organizací a vznik a činnost jiných sdružení na ochranu hospodářských a sociálních zájmů mohou být omezeny zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých.

(4) Právo na stávku je zaručeno za podmínek stanovených zákonem; toto právo nepřísluší soudcům, prokurátorům, příslušníkům ozbrojených sil a příslušníkům bezpečnostních sborů.“

Profesní komory v ČR

1. Česká advokátní komora: <http://www.cak.cz>
2. Česká komora architektů: <http://www.cka.cz>
3. Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě: <http://www.ckait.cz>
4. Exekutorská komora: <http://www.exekutorskakomora.cz>
5. Komora auditorů ČR: <http://www.kacr.cz>
6. Komora daňových poradců ČR: <http://www.kdpcr.cz>
7. Komora patentových zástupců: <http://www.patzastupci.cz>
8. Komora veterinárních lékařů
9. Notářská komora ČR: <http://www.nkcr.cz>
10. Česká lékárnická komora: <http://www.lekarnici.cz>
11. Česká lékařská komora: <http://www.lkcr.cz>
12. Česká stomatologická komora: <http://www.dent.cz>

Sociální hnutí

M. Diani:

1. Sítě neformální interakce
2. Se sdílenou solidaritou/kolektivní identitou
3. Vstupující do kolektivního konfliktního jednání vůči jasně vymezeným oponentům
4. Které se z velké části odehrává mimo institucionalizovanou sféru sociálního života

Ch. Tilly:

1. Trvalé kampaně proti autoritám
2. Konkrétní formy jednání a sdružování (repertoár)
3. Veřejná sebe prezentace

Stará a nová sociální hnutí

Rozlišující znaky:

- hodnotová a ideová výbava,
- organizační struktura a formy,
- taktika a oblast (cíle) působení,
- sociální základna

Odbory? „Zelené“ neziskovky? Lidsko-právní organizace?

Srovnání – nutné podmínky

	Zájmové skupiny	Politické strany	Sociální hnutí
Formální organizovanost	x	x	-
Sdílený zájem	x	x	-
Usilování o moc ve volbách	-	x	-
Dobrovolné členství	-	x	x
Sdílená kolektivní identita	-	-	x
Konfliktní vztah k politickým elitám	-	-	x

Doporučená literatura

- Císař, Ondřej. 2008. *Politický aktivismus v ČR*. Brno: CDK.
- Fiala, Petr. Strmiska, Maxmilián. 1998: *Teorie politických stran*. Brno: Barrister & Principal.
- Hloušek, Vít. Kopeček, Lubomír. 2010. *Politické strany: původ, ideologie a transformace politických stran v západní a střední Evropě*. Praha: Grada.
- Klíma, Michal. 2003. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Praha: Radix.
- Novák, Miroslav. 1997. *Systémy politických stran*. Praha: Slon.
- Weber, Max. 1997. *Autorita, etika a společnost*. Praha: Mladá fronta.
- Weber, Max. 1998. *Metodologie, sociologie a politika*. Praha: Oikoymenh.

**Přednáška č. 4:
Globalizace a globální
politika**

22.09. 2013

Struktura přednášky

- Definice globalizace
- Globální politika
- Globální politické instituce
- Odpor proti globalizaci

Definice globalizace

- Proces mezinárodní integrace, který je důsledkem výměny a střetu idejí, myšlenek, výrobků a dalších aspektů kultury
- Klíčové pokroky v oblasti dopravy a telekomunikací, nárůst internetu a další hlavní faktory globalizace dále napomáhají zvyšování vzájemné ekonomické a kulturní závislosti ekonomických a kulturních vztahů
- Spory o vznik globalizace – modernita? Objevení Ameriky?

Definice globalizace

- Nejvýraznější projevy – v kultuře a ekonomice
- Nárůst mezinárodních dohod, nárůst ekonomických transakcí, posilování role nadnárodních podniků, nárůst mezinárodní konkurence

Síť mezinárodního obchodu (2010)

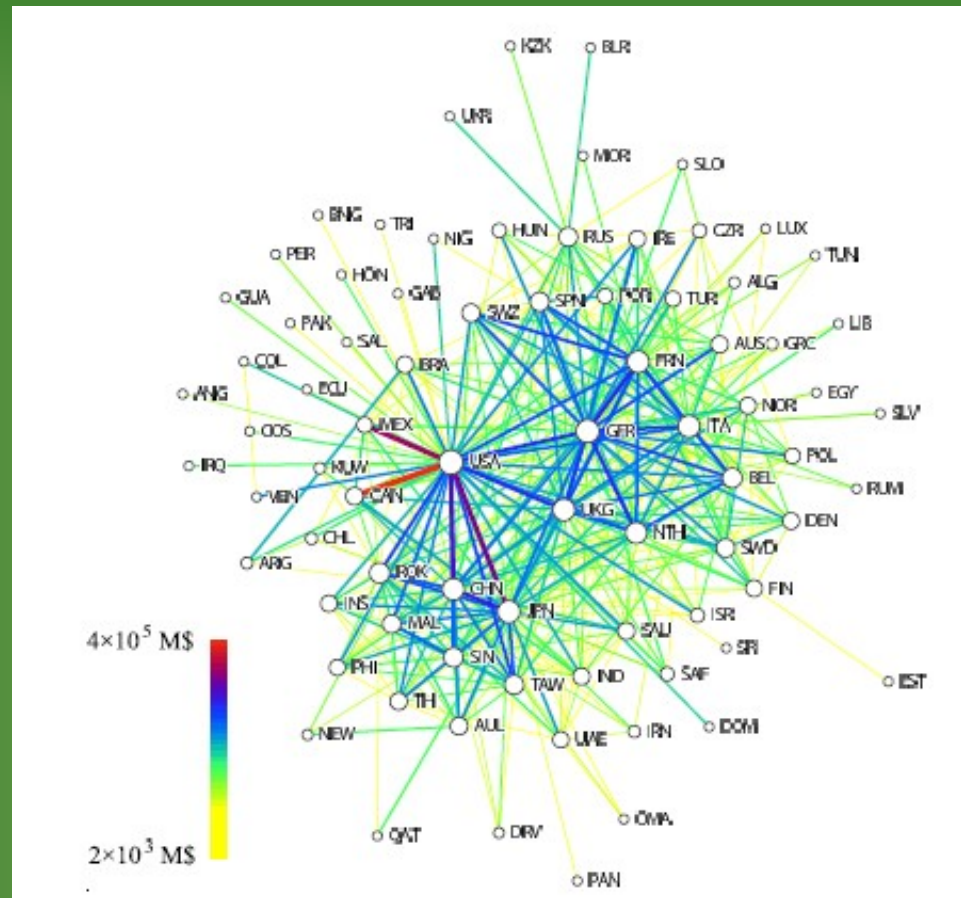

FIG. 1: (Color online) A subnetwork of the ITN for the year 2000, where only links with the highest 4 % of weights and the associated nodes (countries) are included [20], yielding in total 80 nodes and 411 links. The node size is proportional to its strength and link color to its weight. Link weights are defined as the volume of annual trade between two countries in $M\$$.

Pohledy na globalizaci

- (Neo-)marxisté – transnacionální ekonomické vztahy a role korporací klíčová, ztráta státní suverenity
- (Neo-)realisté – státy stále privilegované postavení, proměna hegemonie uvnitř systému, materiální moc státu stále klíčová (násilí)
- (Neo-)liberálové – analýza institucionálních proměn, snaha o pochopení proměn vládnutí ALE také vnímání globalizace jako „přirozeného a zdravého“ procesu šíření volného trhu

The World's Largest 100 Economic Entities (IMF 2009)

Rank	Country/ Corporation	GDP/Revenues (US\$ million)
21	Poland	430,197
22	WAL-MART STORES	408,214
23	Sweden*	405,440
24	Norway	382,983
25	Austria	381,880
26	Taiwan Province of China	378,969
27	Saudia Arabia*	369,671
28	Venezuela	337,295
29	Greece	330,780
30	Islamic Republic of Iran	330,461
31	Argentina	310,065
32	Denmark	309,252
33	South Africa*	287,219
34	ROYAL DUTCH SHELL	285,129
35	EXXON MOBIL	284,650
36	Thailand	263,889
37	BP	246,148
38	Finland	238,128
39	United Arab Emirates*	229,971
40	Columbia*	228,836

Pohledy na globalizaci

- (Neo-)marxisté – transnacionální ekonomické vztahy a role korporací klíčová, ztráta státní suverenity
- (Neo-)realisté – státy stále privilegované postavení, proměna hegemonie uvnitř systému, materiální moc státu stále klíčová (násilí)
- (Neo-)liberálové – analýza institucionálních proměn, snaha o pochopení proměn vládnutí ALE také vnímání globalizace jako „přirozeného a zdravého“ procesu šíření volného trhu

Proměna „polity“: globální instituce

- „Staří aktéři“: OSN a jeho specializované organizace
- založena 26. června 1945 v San Franciscu na základě přijetí Charty OSN 50 státy (včetně ČSR)
- Cílem je zachování mezinárodního míru a bezpečnosti a zajištění mezinárodní spolupráce.
- Členství v OSN je založeno na principu suverénní rovnosti, státy mají svá zastoupení, tzv. stálé mise, zejména v hlavním sídle OSN New Yorku, ale také např. v Ženevě nebo ve Vídni. “
- Každý členský stát má své zástupce ve Valném shromáždění a disponuje jedním stejně platným hlasem.
- Nevládní organizace

Proměna „polity“: globální instituce

- „Staro-noví aktéři“: EU a její specializované organizace
- politická a ekonomická unie, kterou od posledního rozšíření v roce 2007 tvoří 27 evropských států s 500 miliony obyvatel (přibližně 7,3 % světové populace).
- vznik v roce 1993 na základě Smlouvy o Evropské unii (Maastrichtská smlouva), která navazovala na evropský integrační proces od padesátých let
- Lisabonskou smlouvou nahradila Evropská unie Evropské společenství (ES; dříve Evropské hospodářské společenství), čímž získala právní subjektivitu a některé vlastnosti ES – především nadstátnost
- čtyři základní svobody vnitřního trhu: volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu, a dále společné politiky Evropské unie (hospodářská soutěž, společná vnější obchodní politika a zemědělství)

Proměna „polity“: globální instituce

The United Nations System

UN Principal Organs

General Assembly

Security Council

Economic and Social Council

Secretariat

International Court of Justice

Trusteeship Council⁴

Subsidiary Bodies
Main and other sessional committees
Disarmament Commission
Human Rights Council
International Law Commission
Standing committees and ad hoc bodies

Programmes and Funds

UNCTAD United Nations Conference on Trade and Development

- ITC International Trade Centre (UNCTAD/WTO)

UNDP United Nations Development Programme

- UNCDF United Nations Capital Development Fund

UNV United Nations Volunteers

UNEP United Nations Environment Programme

UNFPA United Nations Population Fund

Subsidiary Bodies
Counter-terrorism committees
International Criminal Tribunal for Rwanda (ICTR)
International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY)

Military Staff Committee
Peacekeeping operations and political missions
Sanctions committees (ad hoc)
Standing committees and ad hoc bodies

Advisory Subsidiary Body
UN Peacebuilding Commission

Functional Commissions
Crime Prevention and Criminal Justice
Narcotic Drugs
Population and Development
Science and Technology for Development
Social Development
Statistics
Status of Women
Sustainable Development
United Nations Forum on Forests

Regional Commissions
ECA Economic Commission for Africa
ECE Economic Commission for Europe
ECLAC Economic Commission for Latin America and the Caribbean
ESCAP Economic and Social Commission for Asia and the Pacific
ESCWA Economic and Social Commission for Western Asia

Other Bodies
Committee for Development Policy
Committee of Experts on Public Administration
Committee on Non-Governmental Organizations
Permanent Forum on Indigenous Issues
United Nations Group of Experts on Geographical Names
Other sessional and standing committees and expert, ad hoc and related bodies

Departments and Offices
EOSG Executive Office of the Secretary-General
DESA Department of Economic and Social Affairs
DFS Department of Field Support
DGACM Department for General Assembly and Conference Management

DM Department of Management
DPA Department of Political Affairs
DPI Department of Public Information
DPKO Department of Peacekeeping Operations
DSS Department of Safety and Security
OCHA Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

OHCHR Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
OIOS Office of Internal Oversight Services
OLA Office of Legal Affairs
OSAA Office of the Special Adviser on Africa
SRSG/CAAC Office of the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflict

UN-HABITAT United Nations Human Settlements Programme
UNHCR Office of the United Nations High Commissioner for Refugees
UNICEF United Nations Children's Fund
UNODC United Nations Office on Drugs and Crime
UNRWA¹ United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East
UN-Women United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women
WFP World Food Programme

UNITAR United Nations Institute for Training and Research
UNRISD United Nations Research Institute for Social Development
UNSSC United Nations System Staff College
UNU United Nations University

Other Entities
UNAIDS Joint United Nations Programme on HIV/AIDS
UNISDR United Nations International Strategy for Disaster Reduction
UNOPS United Nations Office for Project Services

Related Organizations
CTBTO Preparatory Commission for the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization
IAEA² International Atomic Energy Agency
OPCW Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons
WTO World Trade Organization

Specialized Agencies³

ILO International Labour Organization
FAO Food and Agriculture Organization of the United Nations
UNESCO United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
WHO World Health Organization

World Bank Group

- IBRD International Bank for Reconstruction and Development
- IDA International Development Association
- IFC International Finance Corporation
- MIGA Multilateral Investment Guarantee Agency
- ICSID International Centre for Settlement of Investment Disputes

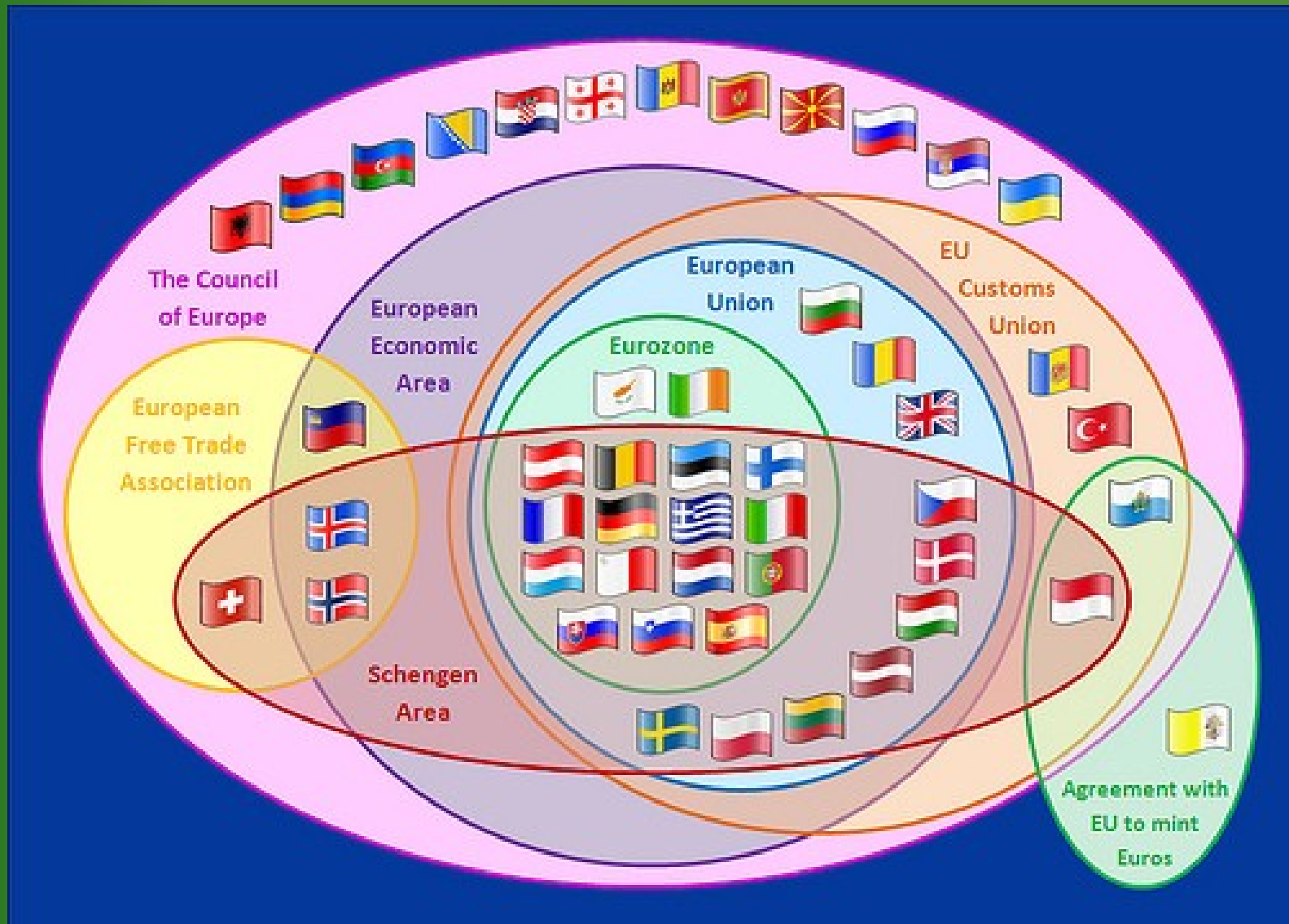
IMF International Monetary Fund
ICAO International Civil Aviation Organization
IMO International Maritime Organization
ITU International Telecommunication Union
UPU Universal Postal Union
WMO World Meteorological Organization
WIPO World Intellectual Property Organization
IFAD International Fund for Agricultural Development
UNIDO United Nations Industrial Development Organization
UNWTO World Tourism Organization

NOTES:

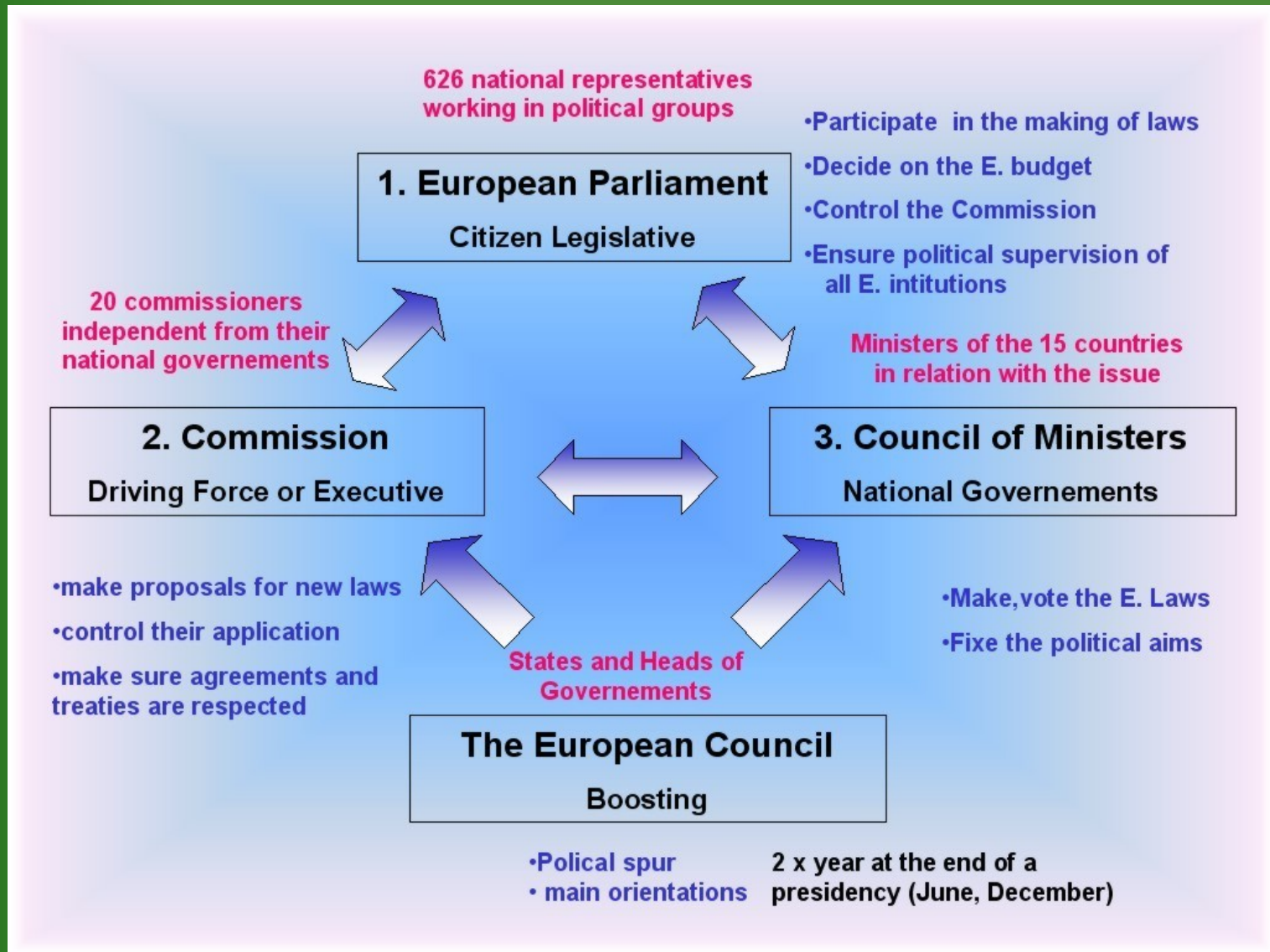
- UNRWA and UNDIR report only to the General Assembly.
- IAEA reports to the Security Council and the General Assembly.
- Specialized agencies are autonomous organizations working with the UN and each other through the coordinating machinery of ECOSOC at the intergovernmental level, and through the Chief Executives Board for Coordination (CEB) at the inter-secretariat level. This section is listed in order of establishment of these organizations as specialized agencies of the United Nations.
- The Trusteeship Council suspended operation on 1 November 1994 with the independence of Palau, the last remaining United Nations Trust Territory, on 1 October 1994.

This is not an official document of the United Nations, nor is it intended to be all-inclusive.

Proměna „polity“: globální instituce

Proměna „polity“: globální instituce

Kritika globalizace

- ✓ Nadnárodní korporace, mezinárodní ekonomické instituce, neoliberalismus
- ✓ Ženská práva, feminismus
- ✓ Životní prostředí
- ✓ Rozvoj zemí Třetího světa, zadlužení, chudoba
- ✓ Odbory, práva zaměstnanců, sociální stát
- ✓ Válka, militarismus, imperialismus

Doporučená literatura

- MORGENTHAU, H.: Politics among Nations. 6th edition. 1986
- KEOHANE, R., NYE, J.: Power and Interdependence. 3rd edition. Longman, New York 2001
- NYE, J., KEOHANE, R.: „Transnational Relations and World Politics: An Introduction.“ In: Transnational Relations and World Politics, eds. Robert Keohane a Joseph Nye. Harvard University Press, Cambridge and London 1970, ix–xxix
- Barša, Pavel a Ondřej Císař. 2004. Levice v postrevoluční době. Občanská společnost a nová sociální hnutí v radikální politické teorii 20. století. Brno: CDK, s. 167-196 (k dispozici v knihovně FSS). (30 stran)
- Barša, Pavel a Ondřej Císař. 2008. Anarchie a řád ve světové politice. Praha: Portál, s. 472-476 (sekce Alterglobalizační hnutí; k dispozici v knihovně FSS). (5 stran)
- Seohane, José a Emilio Taddei. 2002. „From Seattle to Porto Alegre: The Anti-Neoliberal Globalization Movement.“ Current Sociology 50, s. 99-122.
- Aguiton, Christophe. 2005. „Mapping the Movement.“ Development 48, s. 10–14.